

DIAGNOZA POTRZEB I POTENCJAŁU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH

GMINY MIASTA TARNOWA

Fundusze
Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

cupt
CENTRUM GŁÓWNYCH
PROJEKTÓW TRANSPORTOWYCH

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Agenda

Cele badania

Metodologia

Polityka prorodzinna

Wsparcie rodziny

System pieczy zastępczej

Pomoc społeczna

Promocja i ochrona zdrowia

Wsparcie osób z niepełnosprawnością

Edukacja publiczna

Przeciwdziałania bezrobociu

Kultura

Kultura fizyczna

Pobudzanie aktywności obywatelskiej

Cele badania

- Diagnoza potrzeb społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych i działań wspierających
- Zbadanie możliwości rozwoju nowych usług społecznych w mieście w kontekście zdiagnozowanych potrzeb i zgłoszonego zapotrzebowania przez mieszkańców

Metodologia

- Zastosowano 3 procedury metodologiczne:
 - **analiza desk research** – analiza danych zastanych i miejskich dokumentów strategicznych i sprawozdawczych
 - **badanie ankietowe wśród mieszkańców**
 - **wywiady grupowe** z przedstawicielami podmiotów publicznych i pozarządowych, zaangażowanych w obszar pomocy społecznej w mieście

Polityka prorodzinna

- **ujemne wartości przyrostu naturalnego**, z roku na rok coraz niższe wartości przyrostu naturalnego na 1 000 mieszkańców
- **niska dzietność**
- znaczny stosunek **liczby rozwodów do małżeństw nowo zawartych**

Dane statystyczne na temat rodzin, małżeństw i dzietności w Gminie Miasta Tarnowa w latach 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców [‰]	-0,57	-1,24	-1,82	-2,26	-4,87
Liczba urodzeń żywych w danym roku w przeliczeniu na 1 kobietę w wieku 15-49 lat [os.]	0,035	0,037	0,038	0,037	0,036
Stosunek liczby rozwodów do liczby małżeństw nowo zawartych w danym roku [szt.]	0,45	0,41	0,41	0,48	0,46

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Polityka prorodzinna

- **poprawa sytuacji w zakresie dostępności do żłobków**
- nadal zgłaszane **potrzeby zwiększania liczby miejsc w żłobkach publicznych**, zdiagnozowane w wyniku realizacji badań jakościowych

Dane statystyczne na temat żłobków w Gminie Miasta Tarnowa w latach 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych na 1 000 dzieci w wieku do lat 3 [os.]	188	186	183	193	192
Liczba miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych na 1 000 dzieci w wieku do lat 3 [szt.]	177	176	194	203	208

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Polityka prorodzinna

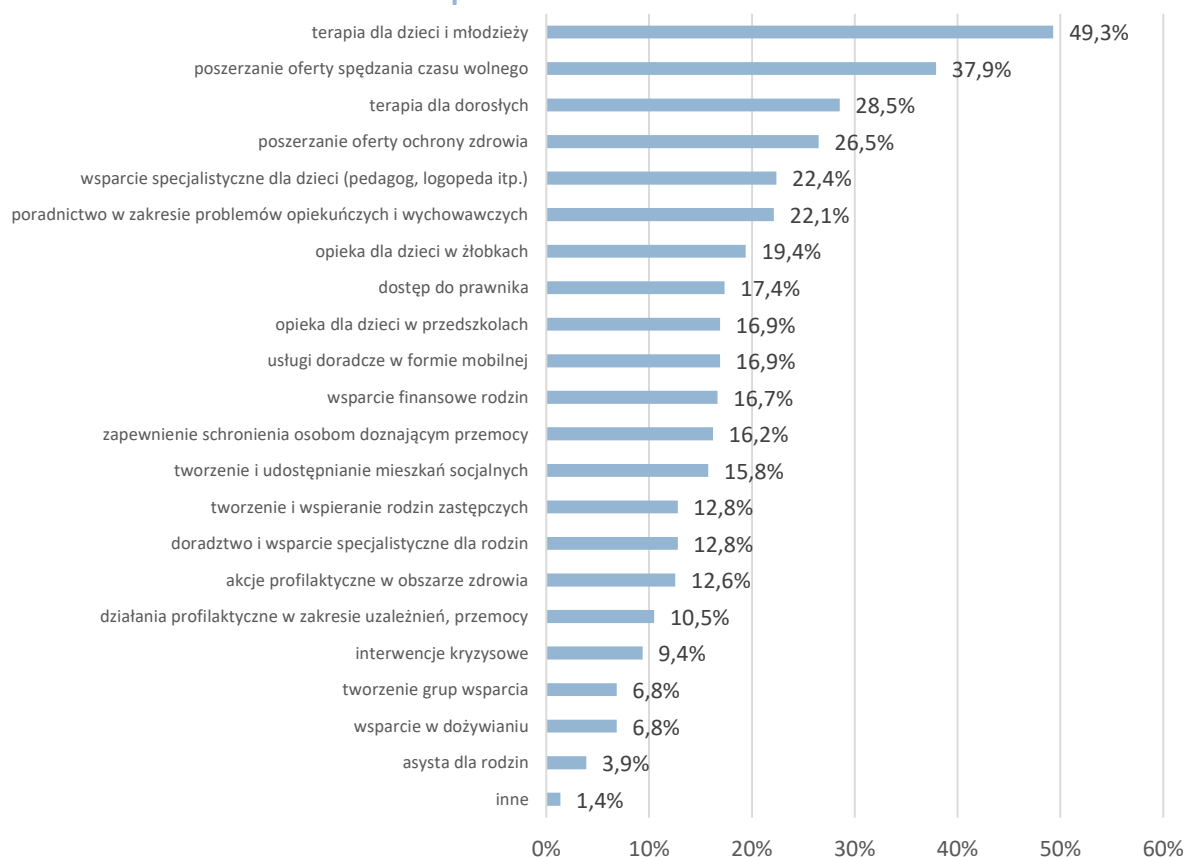
Zidentyfikowane w diagnozie problemy i potrzeby oraz propozycje rozwiązań

Zidentyfikowane problemy i potrzeby	Propozycje rozwiązań
• Dalsze potrzeby rozwijania opieki dla dzieci do lat 3	• Zwiększanie liczby miejsc w żłobkach publicznych
• Relatywnie znaczna liczba rozwodów w relacji z liczbą nowo zawartych małżeństw	• Oferta wsparcia terapeutycznego i mediacyjnego dla rodzin w kryzysach

Źródło: opracowanie własne.

Wspieranie rodziny

Na które z wymienionych poniżej usług dedykowanych rodzin jest największe zapotrzebowanie w Tarnowie?

*poproszono o zaznaczenie maks. 5 odpowiedzi

Źródło: ankieta wśród mieszkańców Gminy Miasta Tarnobrzeg.

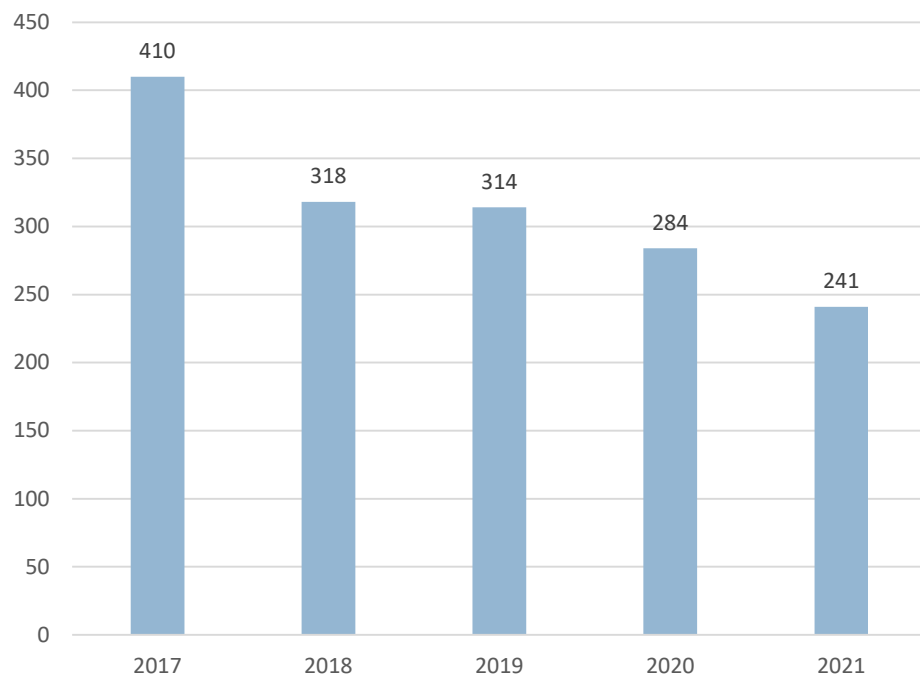
- **potrzeba zapewnienia wsparcia psychologicznego - zarówno dla dzieci, jak i dla dorosłych - jedną z najważniejszych zgłaszanych potrzeb mieszkańców**
- **obserwowane nasilenie problemów natury psychicznej wskutek pandemii COVID-19**

Wspieranie rodziny

- potrzeby wsparcia dla **rodzin niepełnych** – w tym samotnych matek
- **długie oczekiwanie na dogodne mieszkanie** przez takie rodziny
- **brak mieszkań chronionych** dla tego typu potrzebujących
- **wsparcie oferowane przez dom samotnej matki poza strukturami miasta** (Diecezjalny Dom Samotnej Matki w Tarnowie prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Urszulanek SJK), przez co dostęp do niego ze strony Centrum Usług Społecznych w Tarnowie jest niewystarczająco elastyczny

Wspieranie rodziny

Liczba rodzin objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego z powodu przemocy w rodzinie w Gminie Miasta Tarnowa w latach 2017-2021 [szt.]

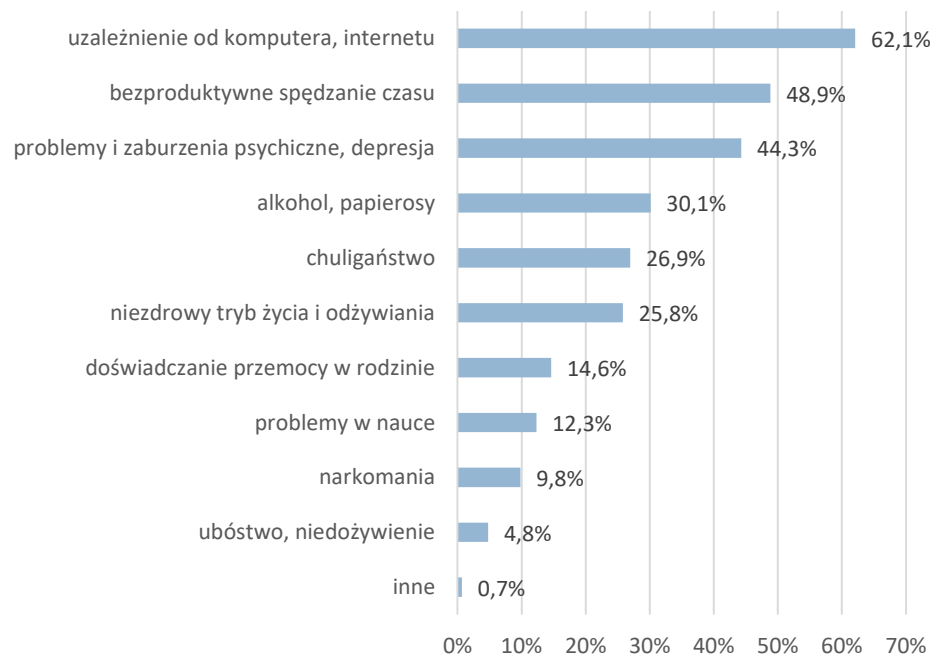

Źródło: Sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnobrzegu z lat 2017-2021.

- **zmniejszanie się skali zjawiska przemocy w rodzinie**
- **potencjalna zmiana charakteru przemocy** – z przemocy fizycznej w stronę trudniejszej do diagnozowania emocjonalnej
- **nasilenie zjawisk przemocowych wskutek pandemii COVID-19**

Wspieranie rodziny

Jakie negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży są w Pana/Pani opinii najczęstsze w Tarnowie?

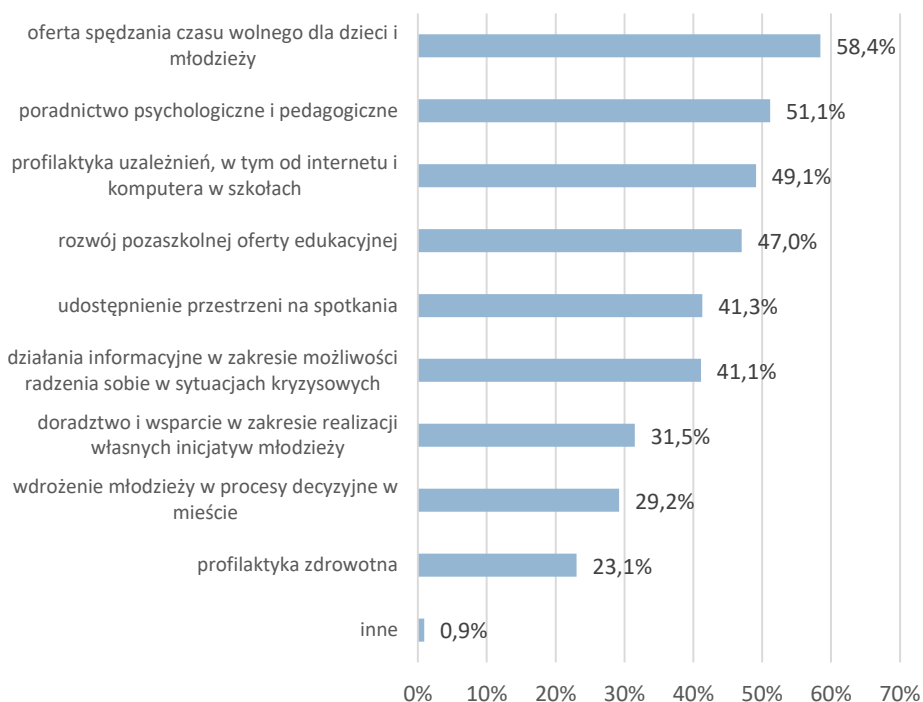
*poproszono o zaznaczenie maks. 3 odpowiedzi

Źródło: ankieta wśród mieszkańców Gminy Miasta Tarnobrzeg

- uzależnienie od komputera i internetu, bezproduktywne spędzanie czasu wolnego oraz problemy i zaburzenia psychiczne, depresja najczęstszymi negatywnymi zjawiskami odnoszącymi się do młodzieży

Wspieranie rodziny

Na które z wymienionych poniżej usług dedykowanych młodzieży jest największe zapotrzebowanie w Tarnowie?

*poproszono o zaznaczenie maks. 5 odpowiedzi

Źródło: ankieta wśród mieszkańców Gminy Miasta Tarnobrzeg

- oczekiwania mieszkańców wobec **rozwoju oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży** – pomysły powstania **klubów dla nastolatków** i wprowadzenia **nowych zajęć pozaszkolnych**
- potrzeba rozwoju **usług psychoterapii dla dzieci i młodzieży**
- potrzeba realizacji **profilaktyki uzależnień, w tym od internetu i komputera w szkołach**

Wspieranie rodziny

Zidentyfikowane w diagnozie problemy i potrzeby oraz propozycje rozwiązań

Zidentyfikowane problemy i potrzeby	Propozycje rozwiązań
- Niedostateczny dostęp do psychologów, psychoterapeutów i psychiatrów, także dla dzieci i młodzieży; - Nasilenie problemów w sferze psychicznej wskutek pandemii COVID-19	- Tworzenie nowych miejsc z dostępem do bezpłatnej lub dofinansowywanej opieki psychologa, psychoterapeuty czy psychiatry, także dla dzieci i młodzieży lub poszerzanie oferty już istniejących; - Zwiększenie dostępności psychologów i pedagogów w szkołach
Potrzeby w zakresie wsparcia specjalistycznego dla dzieci	Zwiększanie liczby specjalistów w obszarze wspierania dzieci (np. usługi logopedyczne)
Problem uzależnień dzieci i młodzieży, w tym od komputera i internetu	- Zapewnienie dostępności terapeutów, także ds. „nowych uzależnień” (komputer, internet); - Rozpowszechnianie wiedzy nt. mechanizmów uzależniania się od komputera i internetu i jego konsekwencji, np. poprzez zajęcia w szkołach, akcje informacyjne
Potrzeby w zakresie wsparcia specjalistycznego dla rodziców	- Poszerzanie oferty uzyskania porad w sprawach opiekuńczo-wychowawczych dla rodziców – indywidualnych czy warsztatowych; - Rozwój oferty wsparcia (zajęcia, warsztaty, pomoc specjalistów) dla kobiet w ciąży i młodych mam; - Promocja już istniejących miejsc realizujących wsparcie dla rodziców
- Zmiana charakteru zachowań przemocowych w kierunku zwiększania się znaczenia przemocy psychicznej; - Nasilenie zjawisk przemocowych wskutek pandemii COVID-19	- Prowadzenie kampanii uświadamiających wagę przemocy psychicznej; - Poszerzanie oferty wsparcia psychologicznego dla dzieci i dorosłych; - Zapewnienie gotowości służb odpowiedzialnych za obszar przemocy w rodzinie na przypadki przemocy psychicznej poprzez np. szkolenia
Potrzeby wsparcia rodzin niepełnych, w tym samotnych matek z dziećmi	- Stworzenie mieszkań chronionych lub ośrodka wspierającego rodziny niepełne, w tym samotne matki; - Zapewnienie korzystnych finansowo możliwości znalezienia lokum dla rodzin niepełnych w zasobie miejskim

Źródło: opracowanie własne.

System pieczy zastępczej

- funkcjonowanie w 2021 roku **ok. 90 rodzin zastępczych i 5 placówek opiekuńczo-wychowawczych**
- **spadki liczby rodzin zastępczych, deficyt zawodowych rodzin zastępczych w stosunku do liczby dzieci, które wymagają umieszczenia w systemie pieczy zastępczej**
- **potrzeba intensyfikacji działań związanych z pozyskiwaniem kandydatów na nowe rodziny zastępcze**

System pieczy zastępczej

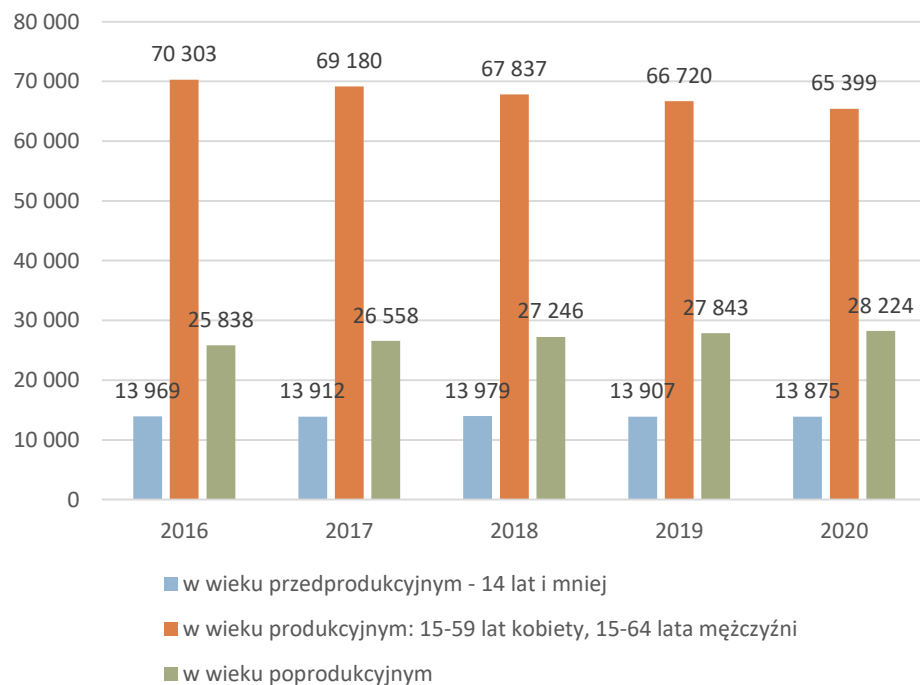
Zidentyfikowane w diagnozie problemy i potrzeby oraz propozycje rozwiązań

Zidentyfikowane problemy i potrzeby	Propozycje rozwiązań
• Zmniejszająca się liczb rodzin zastępczych i duże potrzeby pozyskiwania nowych kandydatów na takie rodziny; • Surowa ocena rodzin zastępczych w społeczeństwie, niezachęcająca do kandydowania na takie rodziny; • Niedostateczna atrakcyjność usług przysługujących rodzinom zastępczym wobec potrzeb, presji i poziomu odpowiedzialności	• Kampanie promocyjne rodzicielstwa zastępczego; • Rozszerzanie gamy usług, jakie mogą uzyskać rodziny zastępcze dla ułatwienia im realizacji tej roli (np. korzystniejszy dostęp do usług zdrowotnych, oferty spędzania czasu wolnego, transportu publicznego); • Kampanie uświadamiające lokalnej społeczności wyzwania i znaczenie rodzicielstwa zastępczego

Źródło: opracowanie własne.

Pomoc społeczna

Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w Gminie Miasta Tarnowa w latach 2016-2020 [os.]

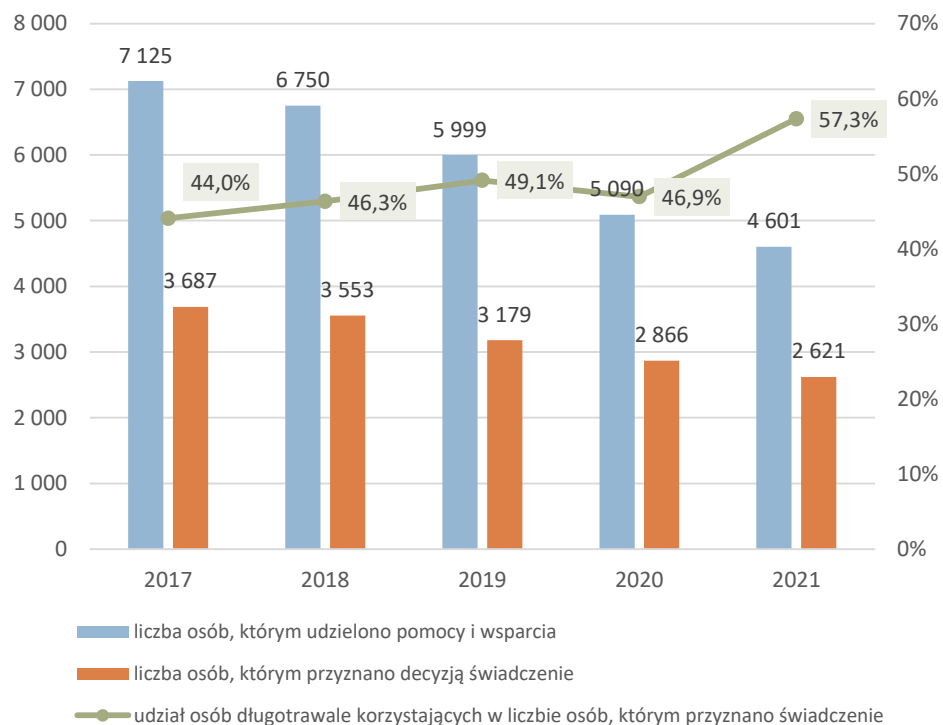

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

- postępujące zmiany struktury ludności – **zwiększająca się liczba seniorów wobec malejącego tzw. potencjału opiekuńczego** (stosunek liczby kobiet w wieku 45-64 lat do osób w wieku 80+)
- **osoby chore, starsze i niepełnosprawne** coraz większą grupą **beneficjentów pomocy społecznej** z uwagi na niskie świadczenia i wzmożone wydatki na leczenie
- **kluczowe problemy i potrzeby seniorów:** problemy natury zdrowotnej, samotność, trudna sytuacja finansowa i niska aktywność społeczna, potrzeba działań aktywizujących, dostosowanych do stanu zdrowia, możliwości finansowych i czasowych, potrzeby kulturalne, potrzeby wsparcia w postaci mobilnych usług kosmetyczno-pielęgnacyjnych
- **konieczność dotarcia z rozwijającą się ofertą dla seniorów (kluby seniora) do większej grupy osób starszych**

Pomoc społeczna

Liczba osób, którym udzielono pomocy i wsparcia [os.], liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie [os.] i udział osób długotrwale korzystających w liczbie osób, którym przyznano świadczenie [%] w Gminie Miasta Tarnowa w latach 2017-2021

- **zmniejszająca się liczba korzystających z pomocy społecznej, ale wzrost odsetka osób korzystających ze wsparcia długotrwale**
- **zmiana profilu osoby korzystającej z pomocy społecznej – rzadziej rodziny z problemami materialnymi (efekt wprowadzonych świadczeń dla rodzin), częściej osoby starsze, chore i z niepełnosprawnością**

Źródło: Oceny Zasobów Pomocy Społecznej Gminy Miasta Tarnowa z lat 2017-2021.

Pomoc społeczna

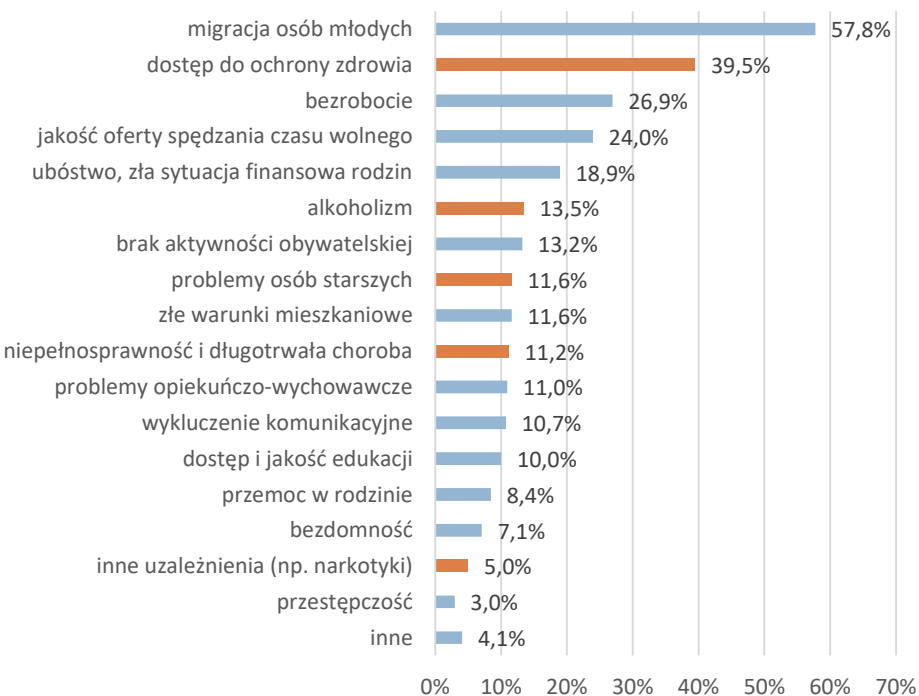
Zidentyfikowane w diagnozie problemy i potrzeby oraz propozycje rozwiązań

Zidentyfikowane problemy i potrzeby	Propozycje rozwiązań
• Starzenie się społeczeństwa, zwiększanie się liczby seniorów przy malejącym potencjalnie pielęgnacyjnym; • Brak świadomości oferty dla seniorów wśród części osób starszych, szczególnie tych, które pozostawały w izolacji w czasie pandemii COVID-19; • Problemy seniorów w czynnościach życia codziennego – zakupach, sprzątanii, naprawach, zapewnieniu towarzystwa	• Rozszerzanie oferty kulturalnej i spędzania czasu wolnego pobudzającej integrację, dostosowanej do potrzeb seniorów; • Dalsze promowanie już istniejącej oferty dla seniorów, potencjalnie z wykorzystaniem działalności rad osiedli czy parafii; • Rozwój oferty wsparcia w środowisku przez usługi opiekuńcze; • Rozwój usług wsparcia dla seniorów w czynnościach codziennych (zakupy, sprząatanie, usługi porządkowe – np. mycie okien, sprząatanie nagrobków), naprawach czy potrzebie kontaktu, np. z wykorzystaniem potencjału wolontariuszy (stworzenie centrum wolontariatu); • Stworzenie oferty mobilnych usług kosmetyczno-pielęgnacyjnych (np. mobilna kosmetyczka, fryzjer, podolog)
• Rosnący problem długotrwałego korzystania z pomocy społecznej	• Identyfikacja przyczyn długotrwałego korzystania z pomocy społecznej; • Uruchamianie instrumentów, zmierzających do eliminacji przyczyn takiego stanu rzeczy
• Widoczny problem bezdomności, zwłaszcza w centrum miasta; • Niewystarczająca infrastruktura wspierania osób bezdomnych	• Podejmowanie działań umożliwiających osobom w kryzysie bezdomności wyjście z tego stanu np. poprzez indywidualne programy wychodzenia z bezdomności • Stworzenie schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi lub mieszkania chronionego, pozwalających na zapewnienie pielęgnacji i opieki zdrowotnej

Źródło: opracowanie własne.

Promocja i ochrona zdrowia

Jakie problemy uważa Pan/Pani za najważniejsze w Tarnowie?

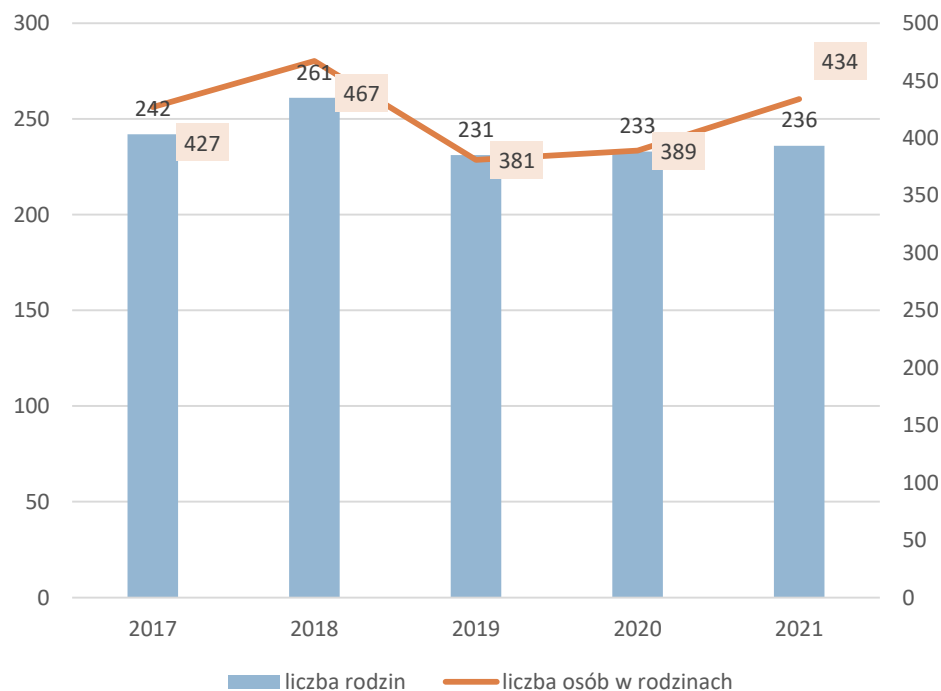
*poproszono o zaznaczenie maks. 3 odpowiedzi

Źródło: ankieta wśród mieszkańców Gminy Miasta Tarnobrzeg.

- **dostęp do ochrony zdrowia** jednym z najważniejszych problemów w Tarnobrzegu, związanym jednak z zaniedbaniami systemowymi w tym obszarze na poziomie krajowym
- **długotrwała lub ciężka choroba - najczęstszy powód udzielania pomocy społecznej**
- **narażenie na wykluczenie osób borykających się z problemami psychicznymi**
- **brak w Tarnobrzegu domu pomocy społecznej dla osób psychicznie chorych**
- **potrzeby realizacji działań z zakresu profilaktyki zdrowotnej oraz rewizji sytuacji w obszarze zdrowia po pandemii COVID-19, podczas której nastawiono się na problemy związane z pandemią, a wiele innych problemów narodziło wobec utrudnionego dostępu do placówek i specjalistów ochrony zdrowia**

Promocja i ochrona zdrowia

Liczba osób [os.] i rodzin [szt.], którym udzielono pomocy z powodu alkoholizmu w Gminie Miasta Tarnowa w latach 2017-2021

Źródło: Sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

w Tarnowie, Oceny Zasobów Pomocy Społecznej Gminy Miasta Tarnowa z lat 2017-2021.

- **wzrost liczby rodzin i osób w tych rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu**
- **wynikający z badań relatywnie łatwy dostęp do alkoholu dla młodzieży**
- **wczesne doświadczenia picia alkoholu u młodzieży**
- **długie oczekiwanie na leczenie odwykowe dla uzależnionych**
- **problem osób pracujących zawodowo w podjęciu terapii przez brak dostosowania godzin wsparcia terapeutycznego (rozwiązaniem np. oferta weekendowa)**

Promocja i ochrona zdrowia

Odpowiedzi na pytania dotyczące korzystania z dopalaczy wśród dorosłych mieszkańców Tarnowa

Odpowiedzi dotyczące oceny wpływu zażycia dopalaczy na zdrowie	
Bardzo szkodliwy	9%
Szkodliwy w małym stopniu	67%
Brak odpowiedzi	24%
Odpowiedzi dotyczące skali zjawiska dopalaczy w Tarnowie	
Problem nasilony lub nasila się	25%
Problem umiarkowany lub niewielki	27%
Problem nie istnieje	48%

- **mała liczba osób uzyskujących pomoc społeczną z powodu narkomanii**
- **duży odsetek mieszkańców uznający dopalacze za szkodliwe w małym stopniu, co może wynikać z braku rzetelnej wiedzy na temat tych środków**
- **łatwa dostępność do tego typu substancji psychoaktywnych**
- **mniejsze „zagospodarowanie” problemu uzależnienia od dopalaczy niż uzależnienia od alkoholu**

Źródło: Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2021 rok, Załącznik do uchwały Nr XLII/363/2020 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 listopada 2020 r.

Promocja i ochrona zdrowia

Zidentyfikowane w diagnozie problemy i potrzeby oraz propozycje rozwiązań

Zidentyfikowane problemy i potrzeby	Propozycje rozwiązań
• Trudności z dostępnością usług opieki zdrowotnej, długie oczekiwanie na wizyty i badania; • Powstanie „długu zdrowotnego” wskutek pandemii, gdy nastawiano się na problemy związane z COVID-19, a wiele problemów zdrowotnych narosło wobec utrudnionego dostępu do placówek ochrony zdrowia	• Działania na rzecz zwiększania kadr i placówek ochrony zdrowia; • Przeprowadzenie analizy sytuacji w obszarach innych niż COVID-19 jednostek chorobowych po czasie pandemii
• Narażenie na wykluczenie osób z problemami psychicznymi; • Nasilenie problemów natury psychicznej wskutek pandemii COVID-19	• Stworzenie domu pomocy społecznej dla osób psychicznie chorych; • Tworzenie nowych miejsc z dostępem do bezpłatnej lub dofinansowywanej opieki psychologa, psychoterapeuty czy psychiatry
• Potrzeby rozwoju profilaktyki zdrowotnej	• Realizacja programów profilaktycznych, w szczególności w obszarze profilaktyki onkologicznej, jak i rehabilitacji; • Potrzeba poszerzenia działań związanych z promocją zdrowia w zakresie edukacji i profilaktyki zdrowotnej, kształtowania odpowiednich postaw prozdrowotnych oraz promowania zdrowego stylu życia
• Potrzeby specjalistycznego wspierania osób w walce z uzależnieniami; • Nasilenie się problemów uzależnień wskutek pandemii COVID-19; • Brak perspektyw i pracy jako przyczyna sięgania po alkohol	• Zapewnianie szybszego dostępu do terapeutów ds. uzależnień, także w godzinach dostosowanych do osób pracujących (np. oferta weekendowa)
• Relatywnie łatwy dostęp do alkoholu dla młodzieży	• Zbadanie kwestii sprzedaży alkoholu nieletnim i zwiększenie kontroli w tym zakresie
• Wczesne zaznajamianie się młodzieży z piciem alkoholu	• Działania profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom, realizacja zajęć i kampanii uświadamiających w szkołach
• Problem dopalaczy, niskiej świadomości ich dużej szkodliwości i dużej dostępności	• Realizacja kampanii informacyjnej o szkodliwości dopalaczy • Działania zmierzające do ograniczenia liczby miejsc oferujących dopalacze; • Rozwój oferty wsparcia terapeutycznego dla uzależnień innych niż alkohol

Źródło: opracowanie własne.

Wsparcie osób z niepełnosprawnością

- wartość wskaźnika **liczby rodzin, którym udzielono pomocy społecznej z przyczyny niepełnosprawności na 1 tys. mieszkańców miasta na poziomie 10,33**
- aktywne korzystanie osób z niepełnosprawnością z takich usług jak: **usługi opiekuńcze, pobyt w domach pomocy społecznej, korzystanie ze środowiskowych domów samopomocy, turnusy rehabilitacyjne, dofinansowanie sprzętu niezbędnego do codziennego funkcjonowania, likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej**

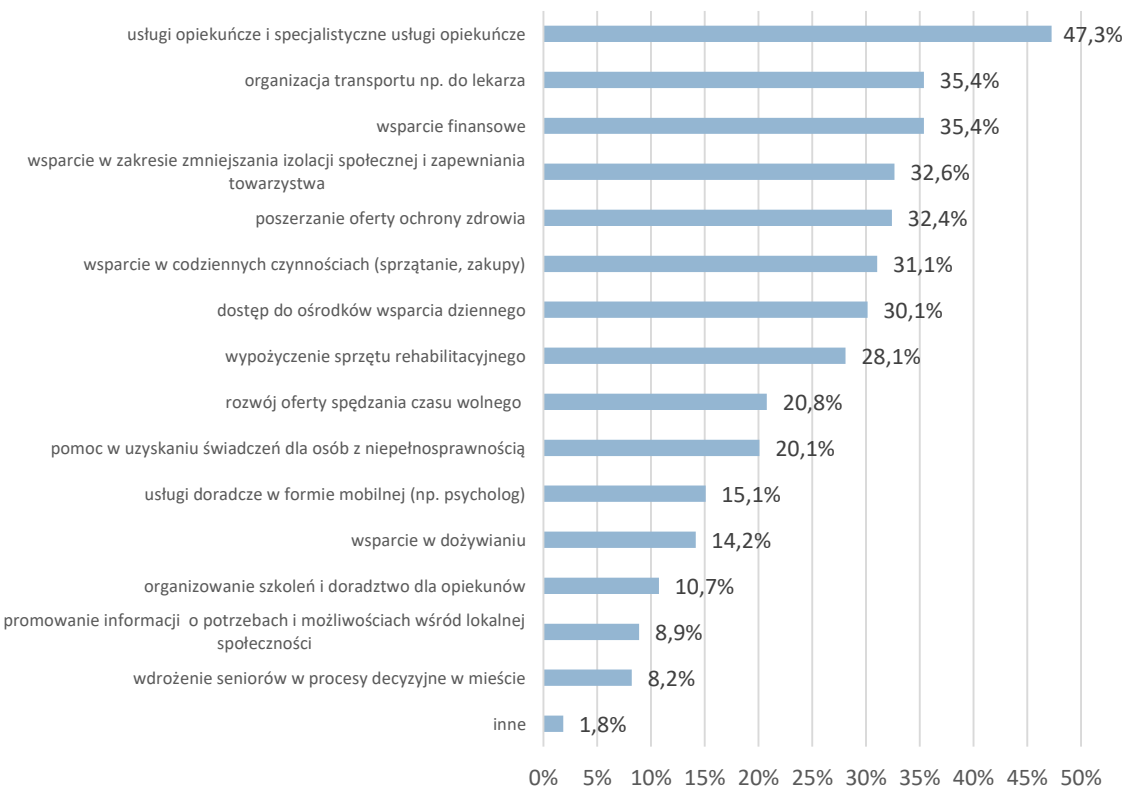
Dane statystyczne na temat osób z niepełnosprawnością w Gminie Miasta Tarnowa w latach 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin, którym udzielono pomocy społecznej z przyczyny niepełnosprawności na 1 tys. mieszkańców [szt.]	12,94	12,99	13,19	11,87	10,33

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Wsparcie osób z niepełnosprawnością

Na które z wymienionych poniżej usług dedykowanych osobom starszym i z niepełnosprawnością jest największe zapotrzebowanie w Tarnowie?

*poproszono o zaznaczenie maks. 5 odpowiedzi

Źródło: ankieta wśród mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa .

- usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, organizacja transportu np. do lekarza i wsparcie finansowe jako usługi dedykowane osobom starszym i z niepełnosprawnością o największym zapotrzebowaniu w Tarnowie
- duży popyt także dla zmniejszania izolacji społecznej i zapewniania towarzystwa, wsparcia w codziennych czynnościach (sprząatanie, zakupy) czy zapewnienie lepszego dostępu do ośrodków wsparcia dziennego

Wsparcie osób z niepełnosprawnością

- duże zapotrzebowanie na **usługi opiekuńcze** wśród osób z niepełnosprawnością
- potrzeba powstania **nowych miejsc w ZOL-ach, jak i rozwoju DPS dostosowanych do szczególnych potrzeb** (np. osób zmagających się z chorobami natury psychicznej)
- **problemy z transportem** – więcej osób korzystałoby ze wsparcia, gdyby była możliwość wsparcia w dojeździe
- wobec utrudnionej mobilności osób z niepełnosprawnością popyt na **mobilne usługi kosmetyczno-pielęgnacyjne**
- nadal odnotowywane **braki w odpowiednim dostosowaniu przestrzeni publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnością**
- **potrzeby osób wspierających osoby niesamodzielne** – wsparcia doradczego, terapeutycznego, grup wsparcia, zapewnienia opieki dla podopiecznych, pozwalającej na wytchnienie i załatwienie własnych spraw
- potrzeba **udoskonalenia systemu informacji o możliwościach wsparcia dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin** – korzystnie **stworzenie punktu zbierającego informacje zarówno z ochrony zdrowia, jak i z pomocy społecznej**
- potrzeba **podniesienia wiedzy na temat możliwości wsparcia w podmiotach bezpośrednio stykających się z osobami z niepełnosprawnością** (placówki ochrony zdrowia, szkoły specjalne)

Wsparcie osób z niepełnosprawnością

Zidentyfikowane w diagnozie problemy i potrzeby oraz propozycje rozwiązań

Zidentyfikowane problemy i potrzeby	Propozycje rozwiązań
Potrzeba poszerzenia oferty wielowymiarowego wsparcia osób z niepełnosprawnością	- Rozwój oferty usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych; - Rozwój liczby miejsc w zakładach opiekuńczo-leczniczych, jak i miejscach wsparcia dziennego; - Stworzenie oferty wsparcia w codziennych czynnościach (sprzątanie, zakupy); - Stworzenie oferty mobilnych usług kosmetyczno-pielęgnacyjnych (np. mobilna kosmetyczka, fryzjer, podolog); - Kontynuacja działania i rozwój wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego
Nadal istniejące bariery architektoniczne dla osób starszych i z niepełnosprawnością	Identyfikacja i likwidacja barier architektonicznych w przestrzeni publicznej
Trudności z korzystaniem z niektórych usług przez osoby starsze i z niepełnosprawnością wobec ograniczonej mobilności	Zapewnienie usługi transportu dla osób starszych i z niepełnosprawnością – do lekarza i innych miejsc wspierających tę grupę dedykowanymi usługami
Potrzeba wsparcia osób zajmujących się osobami z niepełnosprawnością	- Zapewnienie wsparcia terapeutycznego, jak i możliwości nawiązania znajomości wśród osób z podobnymi doświadczeniami życiowymi (grupy wsparcia); - Zapewnienie możliwości wytchnienia dla opiekunów poprzez czasowe przejęcie opieki nad osobami zależnymi przez inny podmiot czy specjalistę, rozwój ośrodków wsparcia dziennego
Potrzeba zapewnienia kompleksowej informacji na temat możliwości uzyskania wsparcia przez osoby z niepełnosprawnością w jednym miejscu (zwłaszcza wobec ograniczonej mobilności tych osób)	- Stworzenie punktu informacyjnego z kompleksową informacją o możliwościach uzyskania wsparcia przez osoby z niepełnosprawnością, docelowo z możliwością załatwienia całości spraw w jednym miejscu; - Opracowanie kompleksowego biuletynu/mapy drogowej/informatora z danymi o możliwościach uzyskania wsparcia, zbierającego informacje z różnych źródeł i różnych systemów, sprawnie tłumaczącego wszystkie zawiłości formalne; - Przeprowadzenie kampanii informacyjnej i edukacyjnej wśród podmiotów stykających się z osobami z niepełnosprawnością (szkoły specjalne, lekarze, podmioty pozarządowe udzielające wsparcia) na temat możliwości wsparcia dla osób z niepełnosprawnością z różnych systemów i warunków tej pomocy, by mogli udzielać informacji swoim podopiecznym

Źródło: opracowanie własne.

Edukacja publiczna

- relatywnie **dobry poziom dostępu do przedszkoli**
- **wysoka jakość edukacji**, objawiająca się dobrymi wynikami w egzaminach uczniów szkół podstawowych i średnich
- wyzwaniem dla edukacji publicznej - **powrót do pełnego, efektywnego funkcjonowania po trudnym czasie pandemii COVID-19**
- potrzeba **dostosowania oferty edukacyjnej do zmieniającego się otoczenia, wyzwań nowoczesności i potrzeb rynku pracy**

Wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Miasta Tarnowa w relacji z całym województwem małopolskim w latach 2019-2021

	J. polski			Matematyka			J. angielski		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Tarnów	66,8%	62,6%	65,5%	50,5%	52,3%	53,4%	69,4%	64,7%	76,1%
woj. małopolskie	67,0%	62,0%	64,0%	50,2%	50,9%	52,4%	61,5%	57,0%	68,9%

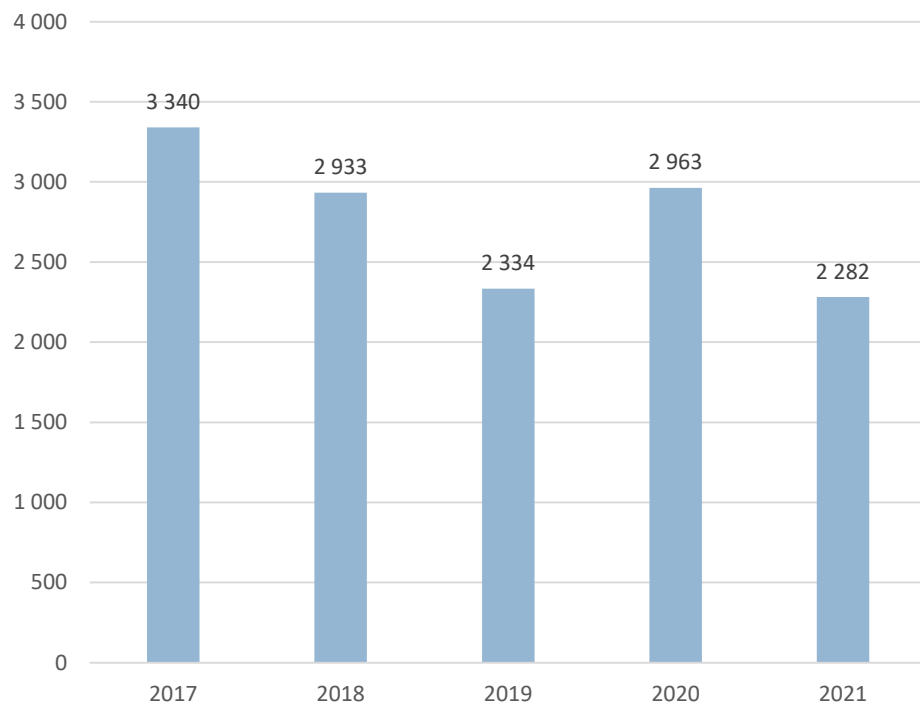
Edukacja publiczna

Zidentyfikowane w diagnozie problemy i potrzeby oraz propozycje rozwiązań

Zidentyfikowane problemy i potrzeby	Propozycje rozwiązań
Potrzeba poprawy oferty edukacyjnej i dostosowania jej do potrzeb rynku pracy	- Rozwój współpracy szkół z przedsiębiorstwami dla zapewnienia lepszego dostosowania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy; - Rozwój pozaszkolnej oferty edukacyjnej, zwłaszcza w nowych dziedzinach zainteresowań dzieci i młodzieży (np. programowanie, robotyka, kultura i sztuka nowoczesna, internet); - Rozwój możliwości uzyskania bezpłatnych lub tańszych niż na rynku komercyjnym korepetycji dla uczniów z trudnościami w opanowaniu materiału; - Wdrożenie do edukacji w szkołach takich umiejętności miękkich jak rozwijanie kontaktów międzyludzkich czy postaw jak tolerancja, empatia, kultura osobista, ekologia; - Wprowadzenie do edukacji nauki nowoczesnych umiejętności, jak np. obsługa programów graficznych

Przeciwdziałanie bezrobociu

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Miasta Tarnowa w latach 2017-2021 [os.]

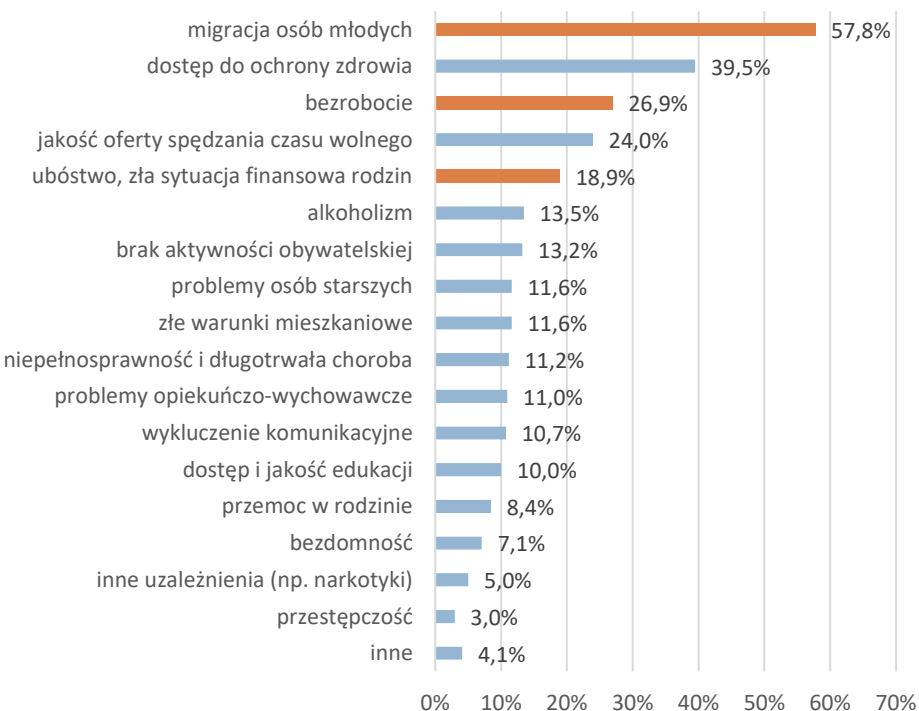

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie.

- **problem ze znalezieniem satysfakcjonującego zatrudnienia – zwłaszcza u kobiet i ludzi młodych**
- **niedopasowanie kwalifikacji mieszkańców i ich oczekiwań do potrzeb lokalnego rynku pracy**
- **mała różnorodność ofert pracy, braki w zakresie ofert np. z zakresu pracy biurowej i administracyjnej**
- **jednoczesne zgłaszane trudności ze znalezieniem pracowników o specjalistycznych kwalifikacjach przez przedsiębiorców**
- **niskie wynagrodzenia w relacji z innymi dużymi ośrodkami miejskimi**
- **relatywnie niski poziom przedsiębiorczości i negatywny „status” przedsiębiorcy wśród osób młodych**

Przeciwdziałanie bezrobociu

Jakie problemy uważa Pan/Pani za najważniejsze w Tarnowie?

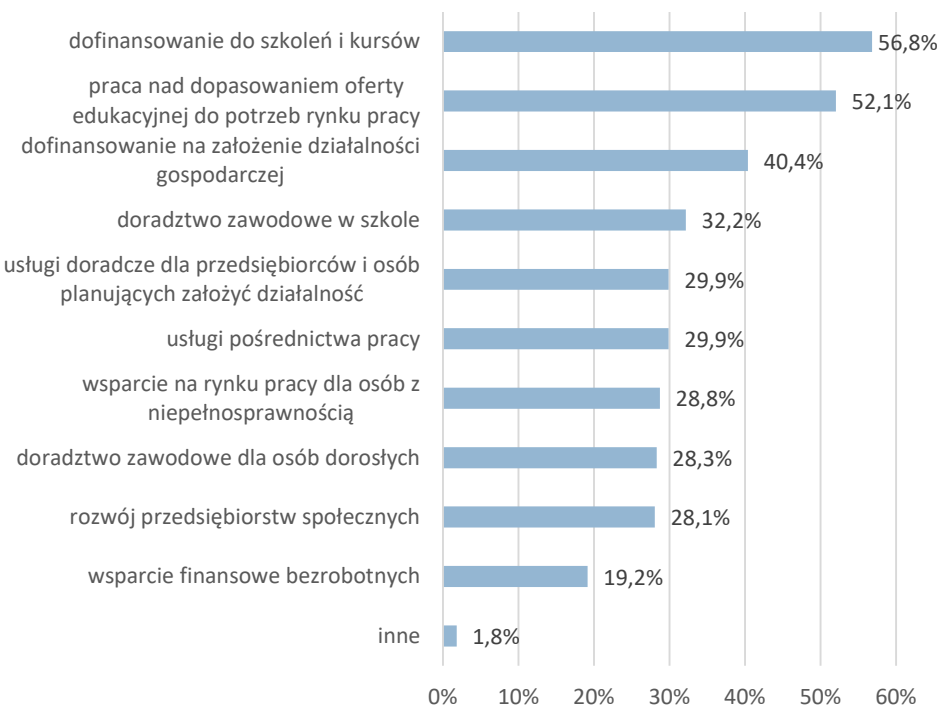
*poproszono o zaznaczenie maks. 3 odpowiedzi

Źródło: ankieta wśród mieszkańców Gminy Miasta Tarnobrzeg.

- **migracja osób młodych**, będąca często konsekwencją niesatysfakcjonujących warunków na lokalnym rynku pracy **najważniejszym problemem społecznym w Tarnobrzegu** z punktu widzenia mieszkańców
- wysokie miejsce w zestawieniu także **bezrobocia oraz ubóstwa i złej sytuacji finansowej rodzin**

Przeciwdziałanie bezrobociu

Na które z wymienionych poniżej usług z obszaru rynku pracy jest największe zapotrzebowanie w Tarnowie?

*poproszono o zaznaczenie maks. 5 odpowiedzi

Źródło: ankieta wśród mieszkańców Gminy Miasta Tarnobrzeg.

- dofinansowania szkoleń i kursów, praca nad dopasowaniem oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, dofinansowanie działalności gospodarczej i doradztwo zawodowe w szkołach sposobami na zmniejszenie bezrobocia w Tarnobrzegu według mieszkańców
- wśród innych propozycji – **poprawa oferty inwestycyjnej miasta koncentrująca się na „ściągnięciu” nowych inwestorów**, także korporacji, zachęty dla powstawania nowych biznesów w formie **zmniejszenia cen wynajmu lokali użytkowych, rozwój opieki żłobkowej**

Przeciwdziałanie bezrobociu

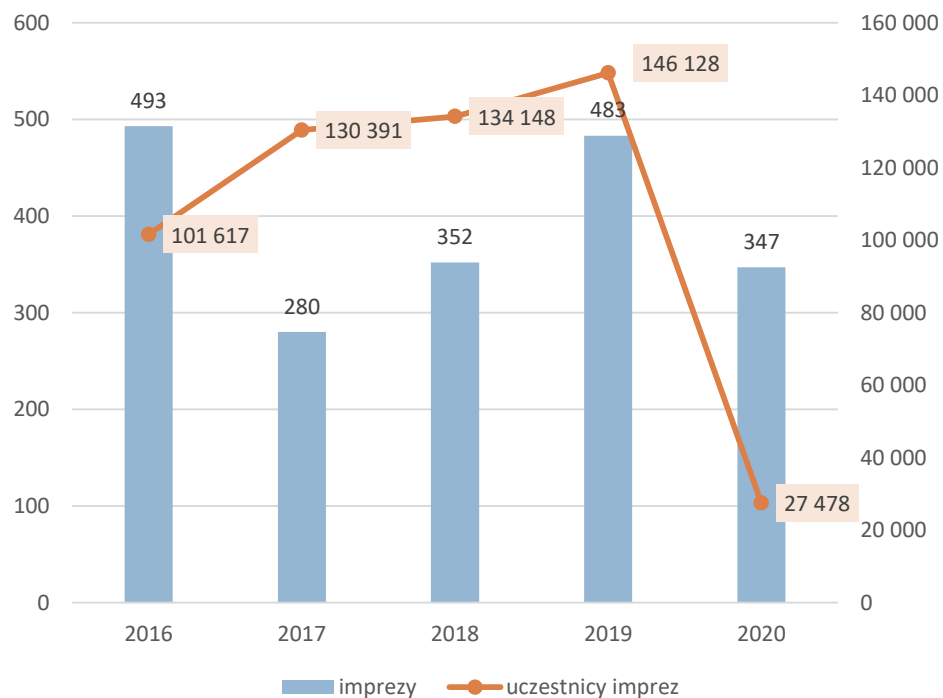
Zidentyfikowane w diagnozie problemy i potrzeby oraz propozycje rozwiązań

Zidentyfikowane problemy i potrzeby	Propozycje rozwiązań
• Problem ze znalezieniem pracy, w szczególności u kobiet i młodych; • Niedostateczne dopasowanie kwalifikacji mieszkańców do ofert pracy w mieście, mała różnorodność ofert pracy, niskie wynagrodzenia; • Konsekwencja sytuacji na rynku pracy w mieście – migracja osób młodych	• Dofinansowanie dla kursów i szkoleń, umożliwianie zmiany kwalifikacji; • Praca nad ofertą inwestycyjną miasta, która mogłaby przyciągnąć nowych inwestorów, w tym korporacje, oferujące atrakcyjne i dobrze płatne miejsca pracy dla młodych; • Rozwój liczby miejsc w żłobkach
• Małe zainteresowanie przedsiębiorczością, prowadzeniem własnego biznesu	• Zachęty dla przedsiębiorców – dofinansowanie powstawania nowych biznesów, zmniejszenie cen wynajmu lokali użytkowych dla przedsiębiorców; • Akcje promujące przedsiębiorców i przedsiębiorczość dla zmiany postrzegania prowadzących biznes i zwiększenie zainteresowania podejmowaniem się własnej działalności; • Współpraca z przedsiębiorcami podczas lokalnych wydarzeń kulturalnych
• Potrzeby wspierania młodzieży w wyborze ścieżki zawodowej i znalezienia się na rynku pracy	• Praca nad dopasowaniem oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy – poprzez np. nasilenie współpracy między szkołami a przedsiębiorstwami; • Organizacja doradztwa zawodowego dla młodzieży; • Oferta zajęć unaoczniających uczniom korzyści z przedsiębiorczości; • Dostarczanie wiedzy i kompetencji w dziedzinie planowania przyszłości, zarządzania budżetem i perspektywicznego myślenia by zahamować proces tzw. dziedziczenia biedy

Źródło: opracowanie własne.

Kultura

Liczba imprez kulturalnych organizowanych przez centra, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice [szt.] i ich uczestników [os.] w Gminie Miasta Tarnowa w latach 2016-2020

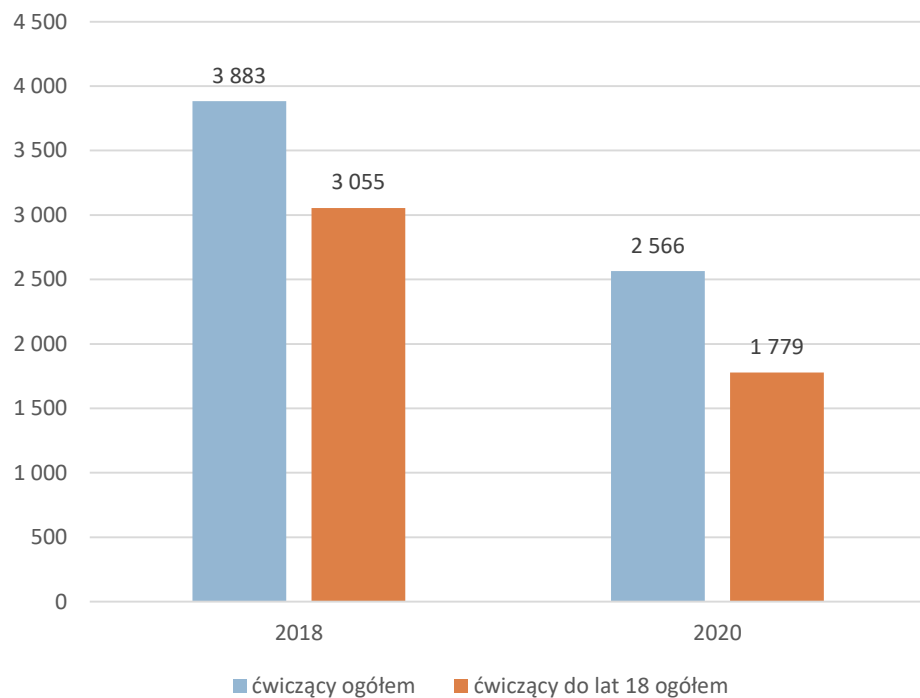

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

- rosnący trend liczby imprez kulturalnych i ich uczestników zatrzymany przez pandemię COVID-19
- postrzeganie oferty czasu wolnego miasta jako mało atrakcyjnej dla współczesnego odbiorcy
- potrzeba rozwoju oferty spędzania czasu wolnego - wydarzeń kulturalnych, w tym imprez masowych, koncertów na rynku, festiwali – muzycznych, edukacyjnych czy o tematyce kulinarnej, a także **oferty dla dzieci i młodzieży** w formie miejsc spotkań i integracji, miejsc kreatywnej zabawy i nauki przez poznanie, oferty zajęć dodatkowych
- postulaty **wykorzystania potencjału turystycznego miasta**

Kultura fizyczna

Liczba ćwiczących w klubach sportowych w Gminie Miasta Tarnowa w latach 2018-2020 [os.]

- spadająca liczba ćwiczących w klubach sportowych
- zwiększanie dostępu do amatorskiego sportu szansą na **tworzenie się wokół niego społeczności**
- potrzeba **rozwoju oferty sportowej szczególnie dla młodzieży**

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Kultura i kultura fizyczna

Zidentyfikowane w diagnozie problemy i potrzeby oraz propozycje rozwiązań

Zidentyfikowane problemy i potrzeby	Propozycje rozwiązań
• Mało różnorodna i mało atrakcyjna oferta spędzania czasu wolnego dla współczesnego odbiorcy; • Spadek korzystania z oferty wielu instytucji kultury w mieście (biblioteki, teatr, muzea)	• Poszerzanie oferty spędzania czasu wolnego, szczególnie o propozycje bardziej atrakcyjne dla współczesnego odbiorcy; • Organizacja nowych imprez, w tym o bezpłatnym wstępie, koncertów na rynku czy festiwalu – muzycznych, edukacyjnych czy o tematyce kulinarnej; • Stworzenie usystematyzowanej oferty weekendowej, np. w formie cotygodniowych wycieczek pieszych/rowerowych, szlakiem obiektów kulturalnych i historycznych, atrakcji przyrodniczych; • Organizacja akcji proekologicznych (np. sadzenie drzew/krzewów, pikniki); • Współpraca przy eventach z lokalnymi przedsiębiorcami – umożliwienie ich promocji; • Ożywienie ul. Wałowej; • Praca nad tworzeniem i dbałością o tereny zieleni; • Poprawa promocji działań miasta przez aktywne wykorzystywanie mediów społecznościowych i informowanie o wydarzeniach z wyprzedzeniem
• Wspieranie rozwoju kultury	• Wspieranie finansowe inicjatyw kulturalnych mieszkańców; • Udostępnienie lokali miejskich na pracownie dla artystów i lokalne inicjatywy
• Mało atrakcyjna oferta spędzania czasu wolnego dla młodzieży	• Rozwój oferty spędzania czasu wolnego, zwiększenie liczby zajęć, przede wszystkim aktualnie atrakcyjnych dla młodzieży, związanych z nowymi mediami, nowoczesnymi elementami kultury; • Stworzenie miejsca kreatywnej zabawy i nauki; • Utworzenie klubów i miejsc spotkań dedykowanych młodzieży; • Rozwój oferty sportowej
• Potrzeba rozwoju potencjału turystycznego miasta	• Stworzenie kompleksowej oferty turystycznej miasta opartej o dziedzictwo historyczne i kulturowe

Źródło: opracowanie własne.

Pobudzanie aktywności obywatelskiej

- **rosnąca wartość wskaźnika liczby organizacji społecznych na 1 000 mieszkańców**
- **znaczna baza podmiotów ekonomii społecznej w mieście**
- **problemy: niedostatecznie satysfakcjonujący stopień „partnerskiego” podejścia podczas wspólnych rozmów i działań, spadek aktywności obywatelskiej wśród młodych, niski poziom dialogu i brak zaufania**
- **brak programów wieloletnich wsparcia działań NGO ze strony miasta i potrzeba optymalizacji kalendarza ogłaszania konkursów**
- **brak koordynacji prac instytucji miejskich z organizacjami pozarządowymi, jak i podmiotów miejskich między sobą i przepływu informacji**

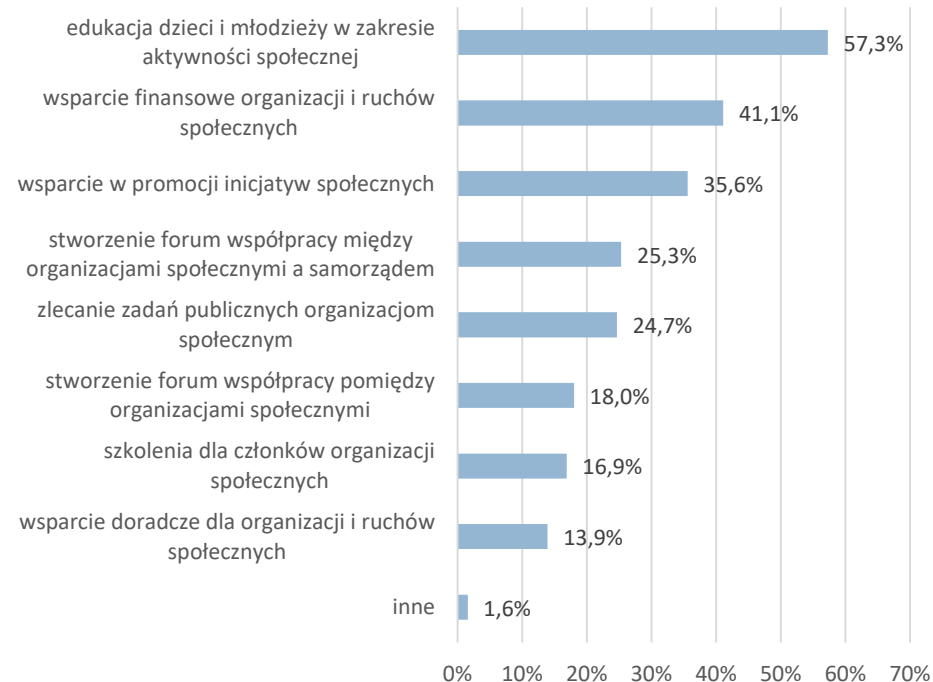
Dane statystyczne na temat organizacji społecznych w Gminie Miasta Tarnowa w latach 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 000 mieszkańców [szt.]	4,20	4,38	4,14	4,35	4,56

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Pobudzanie aktywności obywatelskiej

Które działania w Pana/Pani opinii mogą w największym stopniu wspierać wzrost aktywności społecznej w Tarnowie?

*poproszono o zaznaczenie maks. 3 odpowiedzi

Źródło: ankieta wśród mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa.

- **edukacja dzieci i młodzieży w zakresie aktywności społecznej, wsparcie finansowe organizacji i ruchów społecznych oraz wsparcie w promocji inicjatyw społecznych** jako sposoby wspierania wzrostu aktywności społecznej w Tarnowie
- wskazane jako istotne dla rozwoju aktywności społecznej w mieście także **stworzenie forum współpracy między organizacjami społecznymi a samorządem oraz przeznaczanie do realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym**

Pobudzanie aktywności obywatelskiej

Zidentyfikowane w diagnozie problemy i potrzeby oraz propozycje rozwiązań

Zidentyfikowane problemy i potrzeby	Propozycje rozwiązań
• Potrzeba zapewnienie łączności między osobami chcącymi udzielać pomocy a osobami jej potrzebującymi	• Utworzenie centrum wolontariatu, zrzeszającego osoby gotowe pomóc np. starszych, osobom z niepełnosprawnością i ich opiekunom, samotnym rodzicom – w ramach centrum korzystne byłoby dobranie pomagających do profilu wspieranych (np. wiekiem); • Stworzenie bazy niespecjalistycznych usług wsparcia jak np. pomoc w zakupach, naprawach, spędzania czasu wolnego np. przez wolontariuszy z legitymacją działań ze strony Centrum Usług Społecznych dla zwiększenia zaufania klientów
• Potrzeba zwiększania aktywności społecznej mieszkańców; • Potrzeba wspierania rozwoju organizacji społecznych	• Tworzenie wieloletnich planów wspierania organizacji pozarządowych i usystematyzowanie i zoptymalizowanie kalendarza ogłaszania konkursów dla nich na kolejne lata; • Wprowadzenie do edukacji dzieci i młodzieży zajęć z zakresu aktywności społecznej; • Utworzenie forum współpracy między organizacjami pozarządowymi a samorządem – opcjonalne w formie kilku grup roboczych dostosowanych do różnych obszarów działalności; • Realizacja przez miasto wsparcia finansowego (np. zlecanie zadań), promocyjnego (np. informowanie mieszkańców o realizowanych przez NGO przedsięwzięciach) i doradczego (np. konsultacje z zakresu zamówień publicznych) dla organizacji pozarządowych; • Organizacja konsultacji społecznych, spotkań i zebrań z mieszkańcami dla zbudowania dialogu – w formule stacjonarnej, jak i online; • Podejmowanie działań zmierzających do informowania o aktywnościach miasta na osiedlach i blokowiskach (np. aktywniejsza współpraca z radami osiedli, parafiami, większe zaangażowanie w social mediach)

Źródło: opracowanie własne.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

IWK

Izabela Wikar Consulting

Słopnice 861
34-615 Słopnice

biuro@izabelawikar.pl

www.izabelawikar.pl